

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

**ПЕДАГОГІКА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА
ХОРЕОГРАФІЇ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

(3-5 листопада 2016 року)

Мелітополь, 2016

УДК: 378.013:7

ББК: 74.00

П 24

Друкується згідно рішенням Вченої Ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького протокол № 3 від 28.09.2016

П 24 Педагогіка музичного мистецтва та хореографії у контексті інтернаціоналізації професійної освіти: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мелітополь, 3-5 листопада 2016 р.) / Відповід. ред. Н.А.Сегеда. – Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2016. – 216 с.

ISBN 978-617-7346-52-3

Збірник містить тези і статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Педагогіка музичного мистецтва та хореографії у контексті інтернаціоналізації професійної освіти” (м. Мелітополь, 3-5 листопада 2016 р.). У них розкриваються різні аспекти наукової рефлексії інтернаціоналізації освіти в галузі мистецтва, трансформацій її змісту і технологій. Зокрема, в дослідженнях актуалізуються культурологічний, акмеологічний, компетентнісний та інші традиційні і сучасні наукові підходи у вивченні теоретичних засад історіогенези і світоглядної спрямованості мистецької освіти, практичних питань оновлення змісту педагогічної практики, методичного супроводу сучасних уроків мистецтва та хореографії, розробки підручників нового покоління.

Матеріали збірника будуть цікавими для студентів, магістрантів і аспірантів факультетів мистецтв, учителів і викладачів мистецьких дисциплін та хореографії у загальноосвітніх та спеціалізованих середніх та вищих навчальних закладах.

Відповідальність за наукову коректність і оригінальність текстів несуть їх автори.

УДК: 378.013:7

ББК: 74.00

ISBN 978-617-7346-52-3

© Автори матеріалів, 2016

Любар Р. О. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА	56
Майба О. К. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ЦЕРКОВНИХ ПІСНЕСПІВІВ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ В УМОВАХ НЕДІЛЬНОЇ ШКОЛИ	58
Маковський Д.О. МУЗИЧНЕ СПРИЙНЯТТЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ГЕРМЕНЕВТИЧНОГО ПІДХОДУ	61
Малапура Ю. С. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ФЕНОМЕНА ДОСВІДУ ХУДОЖНЬОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ У ПІДЛІТКІВ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА	64
Марчук А. Є. ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІЧНОГО АПАРАТУ СТУДЕНТА-АКОРДЕОНІСТА	67
Мержева Л. Ф. ВИКОНАВСЬКА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	70
Мітєва А. М. АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ	73
Мозгальова Н. Г. ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	75
Назаренко І. М. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	79
Ніколаї Г. Ю. ХОРЕОГРАФІЧНО-ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: БУТИ АБО НЕ БУТИ	83
Очилов Ф. Э. ОСОБЕННОСТИ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ВОСПИТАНИЯ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ УЗБЕКИСТАНА	85
Панченко Г. П. ДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ СУЧАСНИХ ПІДРУЧНИКІВ З ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ "МИСТЕЦТВО" (для учнів 7-8 класів основної школи)	88
Переверзева О. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ МОТИВАЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ У ПРОЦЕСІ ДИРИГЕНТСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	92
Повалій Т. Л. НЕФОРМАЛЬНА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА В ПОЛЬЩІ	95
Покатильська Г. В. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ СФОРМУВАНOSTІ МЕДІА-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	98

концертмейстер кафедри теорії і методики
музичної освіти та хореографії Мелітопольський
державний педагогічний університет ім. Богдана Хмельницького

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку суспільства особливо гостро постає питання якості освіти, духовності нації. Сьогодні особистість, її знання, інтелект, компетентність, інформаційна культура є найвищою цінністю суспільства, яке прагне посісти чільне місце серед країн ХХІ століття. Удосконалення завдань у галузі музичної освіти підрастаючого покоління вимагає особливої уваги до підготовки майбутніх вчителів музичної освіти.

Ініціатива, ентузіазм, професійна кваліфікація вчителя музичної освіти фактично вирішують долю музичного виховання в школі. Саме вчитель музичного мистецтва формує високі художні смаки, різносторонні музичні інтереси школярів.

На нашу думку, однією з найважливіших у структурі професійної компетентності вчителя є організаційна компетентність, сформованість якої дасть можливість майбутнім вчителям належним чином організовувати як діяльність учнів, так і свою власну. Успішність розв'язання цих питань залежить від сформованості музично-виконавської компетентності, яка в складній інтегративній структурі професійної компетентності вчителя музичного мистецтва є провідною.

В останній час відбувається переорієнтація оцінки результату педагогічної освіти з понять "підготовленість", "освіченість", "загальна культура" на поняття "компетенція", "професійна компетентність" майбутнього вчителя [1,с.80].

Знання - це особлива форма духовного засвоєння результатів пізнання, процесу відображення діяльності, яка характеризується усвідомленням їх істинності. Можна повністю погодитись з тим, що "теоретичні знання розширюють межі індивідуального досвіду вчителя, спрямовують і організують цей досвід, дозволяють осмислити його в системі досвіду соціального і, таким чином, відкривають можливості для його вдосконалення і розвитку" [2,с.5].

Одним з важливих завдань теоретичного аналізу проблем компетентності є розуміння того, що її складовими є не лише знання і навички, способи педагогічного спілкування, тобто зміст педагогічного процесу. Всі ці якості і характеристики педагогічної праці визначаються внутрішніми, психологічними якостями учителя, його здібностями до зміни репродуктивного рівня педагогічної діяльності компетентним і

ефективним творчим рівнем, здібностями до власного саморозвитку і самоствердження.

Основні ідеї сучасної гуманістичної педагогіки полягають у підтриманні вроджених прагнень людини до самоактуалізації, пошуку сенсу свого буття і життєтворчості. Можна висловити думку, що компетентність і самоактуалізація це запорука успішного процесу розвитку особистості вчителя, що взаємодоповнюють і взаємозумовлюють одна одну.

Професія вчителя музичного мистецтва - одна з найскладніших для педагога-музиканта. Ця складність полягає перш за все в тому, що вимагає від фахівця універсальності, бо, крім знань у галузі методики вокально-хорової роботи з дітьми, учитель музичного мистецтва повинен добре володіти інструментом, бути широкоосвіченою людиною не тільки в галузі музики, але й інших мистецтв. Він повинен уміти образно й доступно висловити школярам найважливіші закономірності музичного мистецтва. Але найголовніше - учитель повинен любити дітей і музику, уміти спілкуватися з класом, творчо ставитися до процесу музичного виховання.

Необхідно зазначити, що педагогічна компетентність майбутніх фахівців значною мірою залежить від рівня і якості їх знань з циклу музично-теоретичних дисциплін, основного музичного інструменту, вокалу, хорового диригування, а також методики музичного виховання в ЗНЗ та знання особливостей засвоєння учнями відповідного предмету.

Фахова компетентність вчителя музичного мистецтва означає готовність фахівця здійснювати музичний розвиток школярів засобами вокально-хорового співу. Тому фахову компетентність майбутніх учителів, які здобувають диригентсько-хорову підготовку, безпосередньо пов'язана із конкретним змістом і характером їхньої професійної діяльності.

Певна творча діяльність майбутнього фахівця при вивченні хорового репертуару на заняттях з диригування, що є внутрішньою умовою функціонування особистісної ситуації, на нашу думку, ймовірна при стимулюванні його індивідуальної поведінки.

Для диригентсько-хорової підготовки майбутнього фахівця важливо дотримуватись принципу створення індивідуально-психологічного комфорту студента на заняттях. Це означає, що навчальний процес має бути організований і проведений так, щоб забезпечити мотивацію навчання й позитивне емоційне відношення до нього. Такий стан досягається шляхом зняття будь-яких психологічних бар'єрів, створення безконфліктного середовища, в якому кожен почував би себе комфортно, обстановки, що виключає виникнення почуття страху за невдале слово або дію.

Слід зазначити, що основною рушійною силою для створення вище вказаних умов є комплекс протиріч, з якими зустрічається

студент під час засвоєння предметів диригентсько-хорового циклу, а саме:

- протиріччя між творчими здібностями особистості студента й вибором професії не за покликанням, низьким рівнем суб'єктивної спрямованості в оволодінні своєю фаховою діяльністю й високими суспільними вимогами до індивідууму педагога;

- протиріччя між обдарованістю кожного студента, його виявленням з точки зору особистісної й соціальної значущості та максимально можливим талантом викладача нового типу,

- протиріччя між прагненням до самостійної роботи й дефіцитом чітких уявлень про це у викладача, системою педагогічної освіти в традиційних для ВНЗ формах та інтенсивно-новітніми моделями сучасної підготовки майбутнього фахівця.

Таким чином саморозвиток в акмеологічному значенні - є шлях до досягнення вершин професіоналізму, компетентності, набуття сталих звичок до самовдосконалення і самоактуалізації. Для того, щоб ці чинники були успішними, потрібні сильні спонукальні причини. Розвинуті здібності до педагогічної професії, компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва і є *тією* основою професійної діяльності, що забезпечує успіх у реалізації завдань педагогічної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авдієвський А.Т. Формування особистості на ґрунті національно-культурного відродження / А.Т. Авдієвський. // Мистецтво у школі: зб. ст. Упор. І. М. Гадало ва. - К.: У ДНУ, 1996. - Вип. I. - С. 80-83.

2. Кузьмина Н. В. Педагогическое мастерство учителя как фактор развития способностей учащихся / Н. В. Кузьмина // Вопросы психологии. - 1984. -J61.- С. 5-12.

УДК [378.091.2:78]:17.022.1

Мозгальова Н.Г.

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри музикознавства та інструментальної

підготовки

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА

В умовах сьогоденних соціально-економічних викликів, тривалої кризи суспільно-політичного та духовно-культурного життя країни, прагненні зайняти достойне місце в світовому співтоваристві особливого значення набуває проблема формування ціннісних